

Zijn gezin breidde zich inmiddels uit, doch zijn kinderen, geboren tusschen 1690 en 1699, stierven meest op zeer jongen leeftijd; alleen een dochter Maria bleef ten slotte over, die in 1717 met Adriaen Brouwer huwde, in een groot huis aan de zuidzijde van het Haringvliet woonde en door haar drie dochters het geslacht voortzette.

Maar wij keeren tot Adriaen zelf terug. Als schilder kreeg deze weldra een renommée van beteekenis. Zijn collega's benoemden hem in 1691 tot hoofdman van hun gilde, dat van St. Lucas. Ook te Amsterdam, waar hij met Flinck de collecties van de heeren Six en De Flines bezichtigde, werd zijn kunst gewaardeerd. Vooral burgemeester Six stelde veel belang in hem en beval hem zeer bij Flinck aan.

Doch een internationale beroemdheid werd Van der Werff pas door de gunst van Johann Wilhelm, den rijken keurvorst van de Paltz, die met zijn gemalin en schoonmoeder en groot gevolg in 1696 een bezoek aan de Nederlanden bracht¹). Deze had toevallig te Amsterdam in den kunsthandel een schilderijtje van Van der Werff gezien, dat hij aanstonds kocht en waarvan hij ook den maker wilde leeren kennen. Weldra kwam hij hem te Rotterdam opzoeken en van dien tijd af, tot zijn dood in 1716, dateeren de gunsten, die den schilder van zijn zijde ten deel vielen.

Niet alleen overlaadde hij deze met bestellingen en andere gunstbewijzen, met diamanten omzette portretten en zilveren tafelserviezen, maar bovendien nam hij hem in dienst, om gedurende een aantal maanden in het jaar voor hem te schilderen op een honorarium van vier, later zelfs zes duizend Hollandsche guldens. Het resultaat daarvan vormden o.a. de mysteriën der Roomsche kerk, vijftien tafereelen van dezelfde grootte, benevens een titelstuk, waarop de zeven vrije kunsten afgebeeld staan, met de portretten

1) Johann Wilhelm, hertog van Gulik en Berg, was een zoon van Philipp Wilhelm (gest. 1690). Hij erfde in 1694 het land van paltsgraaf Leopold Ludwig van Veldentz en verwierf in den Spaanschen successieoorlog de Opperpalts, doch moest in 1714 bij den vrede tusschen keizer Karel VI en Lodewijk XIV alles, wat de keurvorst van Beieren verloren had, aan dezen teruggeven. Hij overleed kinderoos in 1716 en werd opgevolgd door zijn broeder Karel Philipp.